

Отримано: 20 лютого 2022 р.

Прорецензовано: 14 березня 2022 р.

Прийнято до друку: 17 березня 2022 р.

e-mail: Svitlana.Novoseletska@oa.edu.ua

DOI: 10.25264/2519-2558-2022-13(81)-248-251

Новоселецька С. В., Яковчук Т. В. Мовні особливості американського та українського студентського сленгу. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія»*. Острог : Вид-во НаУОА, 2022. Вип. 13(81). С. 248–251.

УДК: 81'276.5:378.18.

Новоселецька Світлана Володимирівна,
кандидат психологічних наук,
доцент кафедри англійської мови та літератури,
Національний університет «Острозька академія»
Яковчук Тетяна Володимирівна,
викладач англійської мови,
кафедри міжнародної мовної комунікації,
Національний університет «Острозька академія»

МОВНІ ОСОБЛИВОСТІ АМЕРИКАНСЬКОГО ТА УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТСЬКОГО СЛЕНГУ

У статті проаналізовано особливості вживання та функціонування молодіжного сленгу американського та українського. Висвітлено походження поняття «сленг», проаналізовано його види, семантичні та функціональні характеристики сленгових лексичних одиниць, виявлення семантичних відмінностей між сленгом та іншими шарами вузьковживаної лексики, названо особливості їх категорій та вивчено сленгові терміни в різних сферах спілкування. Сленг – це розмовне слово, яке вважається нижче загальноприйнятого стандарту; це слова стандартної мови не вживають або вони мають своєрідний зміст. У роботі зазначено, що сленгізми вирізняються: експресивністю, грубуватістю, гумористичністю, часто нерозрізнений, але описовий, словниковий запас, який можна застосувати до всіх рівнів низького стилістичного тону. Сленгові слова та вирази емоційно насичені і часто використовуються як метафори. Сленг – це слово, лексика якого змінюється занадто швидко. Якщо слово чи вираз втрачають свою новизну, його замінюють новим сленгом. Це особлива лексика. Для сленгу притаманно те що він завжди оновлюється. Молодіжний сленг вирізняється жвавістю, гнучкістю й несподіваною дотепністю. Сленг – це постійне новоутворення слів, який користується принципом мовної гри. Досліджено, що сленг популярний серед молоді. Молодь вживає сленг у повсякденному житті, тому що прагнуть бути сучасними та стильними. Багато інших людей використовують сленг, який свідчить про засіб спілкування.

Ключові слова: сленг, сленгізм, американська англійська мова, українські сленгізми жаргонізми, неологізми.

Svitlana Novoseletska,
PhD in Psychological Sciences, Associate Professor at the Department of English Language and Literature,
The National University of Ostroh Academy
Tetiana Yakovchuk,
lecturer of International Language Communication Department,
The National University of Ostroh Academy

LINGUISTIC FEATURES OF AMERICAN AND UKRAINIAN STUDENT SLANG

The article analyzes specific features of the use and functioning of youth slang in the United States and Ukraine. The origin of the concept of "slang" is covered, its types, semantic and functional characteristics of slang units, identification of semantic differences between slang and other layers of narrow vocabulary, features of their categories are named and slang terms in different areas are studied. Slang – which is below the standard; these words do not use the standard language or they have their own meaning. Slang words and expressions are emotional and often used as metaphors. Slang is a word, a vocabulary that changes very quickly. If a word is found to lose its novelty, it is replaced by new slang. This is a person's vocabulary. Slang is characterized by the fact that it is always updated. Youth slang is characterized by liveliness, flexibility and unexpected wit. Slang is a constant formation of words that uses the principle of language play. It has been studied that slang is popular among young people. Young people live slang in everyday life because they strive to be modern and stylish. Many people use slang, any other means of communication.

Keywords: slang, slangism, American English, jargon, neologisms.

Постановка проблеми. У сучасній англійській мові сленг є активною частиною наявної розмовної мови і є важливою частиною її словникового запасу. Через велике бажання людських інтересів, які належать до різних соціальних і професійних груп, віднайти в сленгу зрозуміле значення.

Існують сумніви і дотепер щодо точного визначення терміну «сленгу». Найбільші труднощі полягають у критеріях відділення сленгу від вульгаризмів, колоквіалізмів, жаргону, кенту, діалектизмів. Багато сленгових конструкцій демонструє пейоративно-стилістичним забарвленням, що асоціюється експресивно-емоційною оціночною конотацією [1; 2]

Сленг відображає стиль життя тієї мовної групи, яка його виробляла, як правило, носіїв мови з достатньо високим рівнем освіти, і вони використовують його лише в конкретних комунікативних ситуаціях. Найрозвиненішими сферами спілкування, притаманними студентському сленгу, є професійні, соціальні, розважальні, а також громадсько-сімейні. Сучасний англійський сленг становить 10-20% словникового запасу американця. Широко використовується у мовленні Великої Британії, Австралії, Канаді.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Актуальним на сьогодні залишається вивчення американського та українського студентського сленгу. Лексикографічна література це мовна підсистема, що характеризується спеціальним сленгом, що входить до загальноживане простиріччя. Студентський сленг, як правило, характеризується поєднанням колективів його носіїв внутрішньо груповими зв'язками. Теоретичні дослідження таких учених, як В. В. Балабіна, В. Г. Вілюмана, І. Р. Гальперіна, М. М. Маковського, Г. Менкена, Е. Патріджа, У. О. Потятинника, А. Барде, В. Дж. Бурк (Burkle), Дж. Грі-

ног, Г. Кіттрідж, Ч. Леланд, Г. Менкен, С. Б. Флекснер, В. Фріман, Р. І. Макдевід, Дж. С. Фармер, У. Е. Хенлі, Дж. К. Хоттен присвячені різним аспектам сленгу. Аналіз наукових даних з досліджуваного питання показує, що вітчизняні та зарубіжні дослідники розглядають молодіжний сленг як складову ширшого поняття «сленг», що трактується як: досить цілісна мовна структура, що включає ряд розмовних емоцій, експрес-лексики, що не знайшло відображення в сучасності. лексикографічній практиці [1]; чітка розмовна лексика і вирази з грубим емоційним забарвленням, ще не апробовані в літературній мові [1]; розмовні неологізми, що легко застосовуються і переходять до загальноживаної літературної розмовної лексики [2]; характеризують приналежність до суспільної свідомості суспільства чи професіонала. Завдяки їх використанню створюється ефект новизни, незвичайна новинка відрізняється від прийнятих зразків, передається певний настрій мовця, висловлюванню додається конкретність, жвавість, виразність, точність, стислість, образність, є можливість уникнути штампів, кліше [8]. Постановка завдання. Мета статті- визначити ознаки сучасного студентського сленгу, виділити особливі риси та відмінності американського та українського сленгу, окреслити шляхи його відтворення в англійській мові.

Виклад основного матеріалу. «Сленг» – це відносно стійкий протягом певного періоду часу, поширена і зрозуміла мовна мікросистема в просторіччі, досить неоднорідна за своїм еволюційним складом і ступенем наближення до розмовної мови, з яскраво вираженим емоційним вокабулярем, що часто представляє насміх над соціальними, етичними, естетичними, мовними та іншими умовами і авторитетами.

Як мікросистема соціальної мови, сленг має дуже різноманітний генетичний склад і структуру. Аналіз різних методів визначення сленгу та вивчення фактичних матеріалів приводить до висновку, що сленг має різний ступінь стилістичного занепаду, тому він належить до різних словникових і стилістичних рівнів. Крім того, багато сленгових термінів функціонують у мові певних соціальних груп, і навіть якщо вони вживаються по всій країні, сленгові терміни завжди містять аспекти їхнього соціального походження [8].

В англійській лексикографічній літературі молодіжний сленг, як правило, включається до спеціального сленгу, протиставленому загальному сленгу, що входить до загальноживаної просторіччя.

Існує велика кількість визначальних однак, щодо поняття «сленг», але багато лінгвістів та психологів вважають за краще не використовувати термін «сленг», а обходитися іншими поняттями. Проте варто зазначити, що у всіх американських та англійських словниках помітка sl. (сленг) присутня, перекладач повинен знати це поняття, і розбиратися в тому, що є сленгом. Американські та англійські лінгвісти чітко розуміють, що поняття «сленг» є занадто широким, але користуються за відсутності іншого [3, с. 33-41].

З огляду на вищесказане можна визначити місце молодіжного та студентського сленгів в системі загального сленгу.

Молодіжний сленг притаманний до спеціального сленгу. Студентський сленг є одним з шарів лексики молодіжного сленгу та формується корпоративних жаргонів. Більшу частину лексичного складу студентського сленгу складають також професійні жаргонізми. Багато професійних, так і корпоративних жаргонів, у свою чергу, піддаються впливу кенту. Слід зауважити, що дуже важливо вивчати мову в соціокультурному контексті, адже вона завжди існувала і розвивалася в тісному контакті з культурою. Неправильне використання сленгу може призвести до непорозуміння в спілкуванні. Американці говорять барвистою й ідіоматичною англійською, що має мало спільного з мовою, яку вивчають у школі. Навіть сам носій мови може зазнавати труднощів у розумінні англомовних носіїв інших культур [5, с. 375-378].

Оскільки в даній статті розглядається студентський сленг, потрібно визначити, у чому відмінність студентського сленгу від сленгів інших типів.

По-перше, дані сленгові конструкції володіють люди однієї вікової категорії.

По-друге, студентський сленг характеризується “зациклованням” на реаліях сьогодення та студентства. Завдяки володінню такої спеціальної мови, молодь відчуває себе частиною замкнутої спільноти.

І по-третє, у числі сленгової лексики часто зустрічаються і досить вульгарні слова.

Отже, вищесказані спостереження не дозволяють асоціювати студентський сленг ні до окремої взятої групи, ні до літературної лексики і спонукають розглядати його як явище, якому притаманні властиві риси кожної з них [3, с. 33-41].

Сленг ефемерний, він уривається і виходить з ужитку набагато швидше, ніж слова загального словника. Така швидка зміна вимагає постійного оновлення лексичних одиниць, іноді замінюючи їх або додаючи щось нове до наявних сленгових одиниць. Наприклад, *jambox*, *ghettoblaster* або *Brixtonsuitcase* використовували для позначення портативного касетного плеєра. Такі зміни вносять певне нововведення і свіжість у значну частину сленгу. Деякі сленгові одиниці живуть не дуже довго у зв'язку з постійним розвитком та прогресом суспільства. Так, *bones* – сленгове слово для позначення гри в кості, що використовувалося ще Дж. Чосером в 14 столітті і досі належить до розряду сленгу. Однак подібні слова, залишаючись у мові протягом багатьох років, часто втрачають свій сленговий статус, як-от колишні сленгові слова *jeopardy* (азартна гра) і *crestfallen* (бої півнів) набули сьогодні навіть наукового відтінку.

Розглядаючи мовні особливості американського, так і українського студентських сленгів, а зокрема різні прийоми утворення лексичних одиниць, які доповнюють основні особливості даної підмови [6, с. 229-233].

Значну частину одиниць студентського сленгу представляють ті лексичні одиниці, які фактично є дублетами нейтральних або розмовних одиниць. Одним із найпоширеніших засобів утворення нових лексичних одиниць є зміна значення первинної лексичної одиниці. У більшості випадків зміна значення спричинена переносом найменування, а саме:

1) метафорою, оскільки метафорика – один з основних засобів сленгового словотвору. Саме за її допомогою утворюються найяскравіші та найуживаніші слова:

Ам.: *birdcage*; студентський гуртожиток.

Укр.: зоопарк.

Ам.: *zombie*; втомлена людина.

Укр.: доходяга.

В метафориці часто присутне гумористичне трактування означуваного:

Ам.: *four-eyes*; людина в окулярах.

Укр.: бінокль.

2) метонімією:

Ам.: visit lady Perriam (відвідати леді Перріам) – піти до туалету (леді Перріам подарувала коледжу будинок, де тепер розташований туалет);

Укр.: Бобик здох – стан морального і фізичного виснаження.

Одним із характерних засобів словотвору, передусім для сленгу, є каламбурна підстановка:

Ам.: braniac – інтелектуал;

Укр.: бухарест – вечірка.

Американському студентському сленгу, на відміну від українського, властиве досить широке застосування таких засобів словотвору як:

1) конверсія:

shake-up – тренувальний зал для великого класу від shake-up – трясти, розворушити;

2) словоскладання:

blue + stocking = bluestocking (“синя панчоха”, вчена жінка) [32, с. 59].

Поряд з лексико-семантичним словотвором у сленгу широко використовується морфологічний словотвір. Найбільш продуктивним є афіксальний тип словотвору. При утворенні сленгізмів використовуються ті ж суфікси, що й у нейтральній лексиці, але в сленгу вони здобувають більш широкий спектр значень.

Студентський сленг базується на спрощенні, характеризується економією мовних зусиль, у результаті з’являються короткі слова і лексичні одиниці. Так, 12% студентського сленгу становлять слова, що піддаються скороченню [7].

Досить багато одиниць сленгів займає велика група сленгізмів, яка репрезентує вигуки, які забарвлюють англломовне висловлювання і допомагають для безпосереднього вираження почуттів.

Найчастіше вони являють собою короткі вигуки або звуконаслідування та виражають різні ступені:

1) несхвалення: Ам.: boo!; Укр.: йо-майо!, хана!;

2) схвилювання: Ам.: squish!, woohow!; Укр.: в шоці!, зашибісь!;

3) відрази: Ам.: shiznet!; Укр.: фе!;

4) вираження радості: Ам.: woorty-woo!; Укр.: кул!, ляля!;

5) способів привертання уваги: Ам.: yo!; Укр.: гей!, йо! і т.д. [8, 9].

Висновки. Отже, можна зробити висновки, що сленг можна оцінювати по-різному: вважати його шаром лексики, що засмічує мову, або підкреслювати його експресивну роль у оновленні словникового складумови. Досить велика відмінність у підходах легко пояснюється неоднорідністю сленгу, до якого (разом із яскравими образними виразами) входять вульгарні й образливі слова. Сленг є дуже цікавим психолінгвістичним і культурологічним феноменом, який може бути відображенням життя не тільки окремої мовної особистості, а й колективу (соціуму), що його створив. Також можна запевнити, що засобами словотвору в студентському сленгу можуть бути всі засоби словотвору літературної мови, а також їх сполучення та всі інші можливі варіанти [7, 8].

Єдина вимога до новостворених одиниць сленгу полягає в тому, щоб вони звучали та були насичені експресивною забарвленістю, адже саме демонструє, що вони «приживуться» в студентському середовищі.

Студентський сленг котрий раз підтверджує, що від структури мови залежить гетерогенність суспільства. У ньому багато втілено соціальних процесів і соціально-психологічні установки суспільства.

Щодо молодіжного сленгу, нині він залишається молавивченим явищем в аспекті перекладу. Проблеми, що виникають під час перекладу молодіжного сленгу, зумовлені характером контексту; емоційно-експресивним забарвленням та стилістичним відтінком сленгового слова, які необхідно передати, щоб не спотворити задум автора оригіналу; виникненням сленгових слів на основі слів літературної мови, від яких утворені одиниці сленгу; необхідністю врахування використання під час їх утворення практичних компонентів значення популярної одиниці сленгу; наявністю еквівалентної лексики в мові перекладу, її специфікою; читацькою аудиторією, на яку розрахований переклад; сферою вживання. Для того, щоб перекласти і опанувати сленгові слова в художньому творі, перекладач має детально вивчити умови написання тексту, знати позицію автора оригіналу, історичну епоху, застосовувати фонові знання, інформацію про ситуацію використання відповідного сленгового слова, творчий досвід, майстерність та загальну ерудицію.

Джерела та література:

1. Балабін В. В. Сучасний американський військовий сленг як проблема перекладу. К.: Логос, 2002. 313 с.
2. Беляева Т. М., Хомяков В. А. Нестандартна лексика англійського мови. Л.: ЛГУ, 1985. 194 с.
3. Зацний Ю. А. Розвиток словникового складу сучасної англійської мови. Запоріжжя: Запорізький держ. ун-т, 1998. 430 с.
4. Бойко (Руденко) М. Ю., Ставицька Л. О. Про історію дослідження аргі, жаргону та сленгу. *Система і структура східнослов'янських мов : зб. наук. праць / відп. ред. В. І. Гончаров. Київ: Вид-во Нац. пед ун-ту ім. М. П. Драгоманова, 2014. Вип. 7. С. 33–41.*
5. Роман В. В. Адаптація лексичних запозичень у мові-реципієнті (лінгвістично-історіографічний аспект) : автореф. дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.15 «Загальне мовознавство». Одеса, 2018. 20 с.
6. Руденко М. Ю. З історії дослідження сленгу. *Перспективні напрямки сучасної науки та освіти: матер. Всеукр. наук.-практ. конфер. викладачів і студентів ДДПУ, учителів та учнів загальноосвітніх закладів (м. Слов'янськ, 22–24 квіт. 2015 р.) / відп. ред. Н. М. Маторіна. Слов'янськ : Донбаський дер. пед. ун-т, 2015. Вип. 7. С. 375–378.*
7. Руденко М. Ю. Дослідження сленгу в мовознавстві XIX ст. *Перспективні напрямки сучасної науки та освіти: матер. Всеукр. наук.-практ. конфер. викладачів і студентів ДДПУ, учителів та 268 учнів загальноосвітніх закладів (м. Слов'янськ, 17–19 трав. 2017 р.) / відп. ред. Н. М. Маторіна. Слов'янськ : Донбаський дер. пед. ун-т, 2017. Вип. 9, ч. 1. С. 229–233.*
8. Шурупова М. В. Проблема передачі сленга з англійського на російський мови: автореф. дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.10 «Сравнительно-историческое, типологическое и сопоставительное языкознание». Москва, 2012. 21 с.
9. URL: <http://teenslang.su/> Словник молодіжного сленгу.
10. Flexner S. B. *New Dictionary of American Slang / Comp. by R. Chapman. New York : Harper and Row, 1986. 498 p.*
11. Firooz Namvar and Noraini Ibrahim, 2014. Popularity and Familiarity of Slang among ESL Students. *Journal of Applied Sciences*, 14: 3585–3590.
12. Faza, Ahmad. (2010). *Kitab Gaul*. URL: <http://www.kitabgaul.com> [September 26th, 2011].

13. Slang. *English Oxford Living Dictionaries*. Oxford, 2019. URL : <https://en.oxforddictionaries.com/definition/slang> (date of access 20.11.2021).
14. Slang. *Longman Dictionary of Contemporary English*. 2019. URL : <https://www.ldoceonline.com/dictionary/slang> (date of access 19.11.2021).
15. Slang questionnaire. (n.d.). URL: <http://www.surveymonkey.com/s/B5DRW9S>.
16. Shahraki, S.H. and A.E. Rasekh, 2011. Check this one out: Analyzing slang usage among Iranian male and female teenagers. *English Lang. Teach.* 4: 198–205.
17. Labov W. *The Study of Non-Standard English*. Champaign, Ill. : National Council of Teachers of English, 1970. 73 p.
18. Questionnaire name – questionnaire on english slang. (n.d.). URL: <http://www.my3q.com/research/qclasses/64763.phtml>
19. Lighter J. E. Introduction: What is Slang? *Random House Historical Dictionary of American Slang*. Comp. by J. Lighter; ed. by J. Sheidlower. New York : Random House, 1994. Vol.1. P. xi–xxxvii.